

ÂM NHẠC, NGHỆ THUẬT HÁT XẨM

Tóm tắt tham luận Hội thảo quốc tế:

“Bảo tồn và phát huy Nghệ thuật Hát Xẩm trong xã hội đương đại”.

(PGS.TS. Lê Toàn, Học viện ANQGVN)

1. Khái quát chung về nghệ thuật Hát Xẩm.

Từ truyền thuyết đến chức năng, vai trò, diện mạo Hát Xẩm trong đời sống xã hội.

Mô hình tổ chức Hát Xẩm từ hình thức nhỏ *nhóm gia đình* đến qui mô lớn - *Hội Xẩm, Làng Xẩm*.

2. Âm nhạc và hệ thống bài bản Xẩm

Đa dạng chất liệu, phong cách âm nhạc trong kho tàng bài bản Hát Xẩm; Cấu trúc nhạc, lời trong bài bản Xẩm với hình thức một phần, hai phần hay đa chất liệu nhạc. Mối quan hệ thơ - nhạc trong cấu trúc bài bản Hát Xẩm (tiếng đệm lời phụ và những đặc sắc của lời “phổ lời” ca trong bài bản Xẩm).

Tính ngẫu hứng trong sáng tạo, thực hành nghệ thuật Hát Xẩm – một loại hình thức nghệ thuật chuyên nghiệp cổ truyền người Việt (hình thức hát rong), là nét đặc sắc, là *môi trường nghệ thuật cộng đồng* giúp sự tôi luyện tài năng, kỹ năng thực hành, sáng tạo nghệ thuật của người nghệ sĩ Xẩm cổ truyền thường xuyên và liên tục.

Về nhạc đệm cho Hát Xẩm, “dàn nhạc” với hai mô hình “định hình”, “mở rộng” trong/của nghệ thuật Xẩm.

3. Hát Xẩm xưa và nay, thực trạng và những vấn đề cần quan tâm.

Mô hình tổ chức Hát Xẩm truyền thống trong quan hệ hẹp (gia đình) và quan hệ rộng (tính cộng đồng) như Làng Xẩm, Hội Xẩm (Xưa) và mô hình CLB, Trung tâm ngày nay...

Diện mạo nghệ thuật Xẩm trong cuộc sống đương đại, thực trạng, thành tựu và những vấn đề cần quan tâm trong công tác sưu tầm, nghiên cứu, giáo dục đào tạo, biểu diễn, xuất bản...

Bảo tồn di sản Hát Xẩm trong cuộc sống đương đại tại Việt Nam và những bài học kinh nghiệm quốc tế trong lĩnh vực bảo tồn, phát huy di sản VHPVT.